

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0213-271
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
ID ОП у ЄДЕБО	24727
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	«Інформаційні системи та технології», другий (магістерський) рівень, 12 Інформаційні технології, 126 Інформаційні системи та технології
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/Vidomosti-pro-samoocinyuvannya-osvitnoyi-programy-Informatsijni-systemy-ta-tehnologiyi-.pdf
Посилання на звіт експертної групи	

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	12 Інформаційні технології
Дата засідання	8.02.2020р.
№ протоколу	36
Доповідач	Турбал Юрій Васильович

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однією із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

наявні

виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

відсутні

Обґрунтування:

Аналіз відомостей самооцінювання, інформації на офіційному сайті та звіту експертної групи показав, що підстави для відмови у акредитації відсутні.

відсутні

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	А	Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеному критерію 1 та його підкритеріям. Цілі ОП відповідають місії та стратегії університету (https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Strategic-Plan-HNEU-2013-2020-years-1.pdf).Всі пропозиції стейкхолдерів було враховано і відображено у результатах навчання. ОП враховує міжнародні рекомендації щодо підготовки магістрів з інформаційних систем(https://mastis.pro/). Досвід провідних європейських університетів враховано та адаптовано до потреб Українського ринку. Здійснена розробка курсів європейського рівня двома мовами (українською та французькою мовами). Варто відзначити наявність вмотивованої висококваліфікованої робочої групи на стадії проектування та для подальшого оновлення ОП. Реальна співпраця із роботодавцями, які вмотивовані до участі у формуванні якісної освітньої програми.	А	Цілі ОП формувалися згідно з рекомендаціями харківського ІТ – кластеру, стандарту MSIS 2016 "Global Competency Model for Graduate Degree Programs in Information Systems" та рекомендацій, що були розроблені в процесі виконання міжнародного проекту MASTIS (https://mastis.pro/). ЗВО є учасником консорціуму по розробці міжнародних рекомендацій щодо підготовки магістрів з інформаційних систем MASTIS(https://mastis.pro/), що без сумніву, вплинуло на інноваційний характер даної ОП.
Критерій 2. Структура та зміст освітньої	В	Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають визначеному критерію за підкритеріями 2.1,	В	

програми		<p>2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, а відповідність за підритерієм 2.4 є неповною, бо передбачено блочний вибір дисциплін. Загальний обсяг ОП відповідає вимогам ст. 5 Закону України “Про вищу освіту”. Програмні результати навчання забезпечені обов’язковими компонентами . ОП містить освітні компоненти, які були рекомендовані роботодавцями та здобувачами вищої освіти. Важливо відзначили інтернаціоналізацію ОП, її реалізацію в контексті можливості отримання студентами заочної форми навчання подвійних дипломів за франко-українською програмою. Також варто відзначити зусилля ЗВО з підтримки у здобувачів не тільки теоретичних навиків, а й закріплення їх на практиці. Взірцевою є практика ЗВО щодо стимулювання постійного контакту здобувачів із роботодавцями для коригування ОП та її компонентів. Однак, вибіркова частина ОП потребує удосконалення у контексті збільшення різноманітності компонент та організаційних можливостей вибору для здобувачів вищої освіти за ОП.</p>		
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	А	Освітня програма відповідає визначеному критерію за усіма підкритеріями. Посилання на web-ресурси, які містять інформацію про правила прийому на навчання подано коректно й у повному обсязі. ЗВО та кафедра проводять роз’яснювальну роботу щодо визнання результатів навчання, отриманих у	А	Інформація щодо ОП розміщена на глобальному ресурсі EDUglopedia, https://eduglopedia.org/information-systems-simon-kuznets-kharkiv-national-university-of-economics а також в глобальному звіті Association for Information Systems (AIS) Global IS Education Report 2018

		неформальній освіті. Наявність чітких і зрозумілих правил для вступу на навчання, які враховують особливості ОП. Наявність публічного доступу до документів ЗВО, що регулюють доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання здобутих у неформальній освіті. Інформацію подано коректно, посилання на положення відповідають дійсності. Система неформальної освіти, продумана, є практика визнання результатів навчання у ЗВО		https://aisnet.org/page/Education https://eduglopedia.org/ais-global-is-education-report-2018-syllabus на стор. 537. В якості інноваційних елементів ОП за даним критерієм можна виділити чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема , в контексті вертикальної та горизонтальної мобільності та визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	Освітня програма загалом відповідає визначеному критерію 4 за підкритеріями 4.1, 4.3, 4.5. За підкритеріями 4.2 та 4.4 відповідність є неповною, але не впливає змістовно на кінцеві результати навчання. ОП є новою та створена на основі передового європейського досвіду та рекомендацій роботодавців. Наявні широке використання методів активного та інтерактивного навчання; відповідність принципам академічної свободи; студентоцентрикований підхід в освітньому процесі; формування розвитку Soft Skills, як основних для випускника ОП; постійний зворотній зв'язок у реалізації ОП. Наявність ПНС як форми інформування здобувачів вищої освіти про зміст та правила навчання і викладання, наявність електронних журналів. ЗВО використовує передовий технологічний підхід до організації та	В	

		контролю навчання, який сприяє зручному і комфортному освітньому середовищу. Наявність у членів групи забезпечення публікацій у виданнях, які включені до авторитетних міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science. Не усі викладачі кафедри за тематикою наукових досліджень та профілем освіти повністю відповідають акредитованій ОП. Відсутність участі викладачів та студентів ОП у виконанні держбюджетних та міжнародних наукових проєктів.		
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	А	Освітня програма відповідає визначеному критерію 5 за всіма підкритеріями. Форми контролю та методи оцінювання, що відповідають рівню програмних результатів навчання, достатньо повно оприлюднені у Тимчасовому положенні «Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою» (https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Tymchasove-polozhennya-Pro-poryadok-otsinyuvannya-rezultativ-navchannya-studentiv.pdf). Варто відзначити наявність в ЗВО передової практики реалізації освітнього процесу через Персональні навчальні системи, наявність у відкритому доступі технологічних карт навчальних дисциплін із чіткими та зрозумілими критеріями оцінювання. Передовою є практика проведення письмових контрольних	А	Інноваційною методикою є застосування у освітньому процесі Персональних навчальних систем, що використовують, зокрема, розміщені у відкритому доступі технологічні карти навчальних дисциплін із чіткими та зрозумілими критеріями оцінювання. Високим є рівень впровадження активних методів навчання (бізнес-симуляції, ділові ігри), проведення лекцій від засновників та провідних спеціалістів ІТ-сфери.

		<p>заходів, існування у відкритому доступі організаційно-методичних документів щодо роз'яснення критеріїв оцінювання. Існування дієвих технологічних процедур для перевірки наукових робіт та кваліфікаційних праць на унікальність. Політики та процедури ЗВО щодо академічної доброчесності є чіткими та зрозумілими. Варто відмітити впровадження активних методів навчання (бізнес-симуляції, ділові ігри), проведення лекцій від засновників та провідних спеціалістів ІТ-сфери(https://www.hneu.edu.ua/event/lektsiya-vid-zasnovnykiv-ta-providnyh-spetsialistiv-it-sfery-kompaniyi-idea-soft/, https://www.hneu.edu.ua/event/lektsiya-vid-global-logik-suchasni-tendentsiyi-v-it/).</p>		
Критерій 6. Людські ресурси	В	<p>Освітня програма загалом відповідає визначеному критерію. Проте за підкритеріями 6.1 та 6.6. відповідність не є повною та потребує доопрацювання у робочому порядку. Задіяніна ОП науково-педагогічні працівники загалом мають відповідну освітньому компоненту кваліфікацію, науковий ступінь (вчене звання), досвід науково-педагогічної діяльності та викладання освітнього компоненту, наукові публікації, пов'язані із сферою освітнього компоненту та методики його викладання, пройшли підвищення кваліфікації за останні п'ять років, як в Україні, так і за кордоном; отримують сприяння професійному розвитку від ЗВО.</p>	В	

		Недостатній рівень матеріального заохочення викладачів та неповна об'єктивність цього процесу.		
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	А	Освітня програма відповідає визначеному критерію 7 за всіма підкритеріями. Фінансові та матеріально-технічні ресурси ЗВО, а також навчально-методичне забезпечення ОП повністю забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання; освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів, що навчаються за ОП, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Позитивні практики: існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, які є доступними для усіх учасників освітнього процесу. Варто відзначити наявність сприятливого морально-психологічного клімату в ЗВО. Приділяється увага до умов навчання осіб з особливими освітніми потребами. Відмічено високий рівень забезпеченості потреб студентів ОП матеріально-технічною базою. Безкоштовний доступ до електронних ресурсів, який здійснюється як у комп'ютерних класах, так і через підключення до локальної комп'ютерної мережі Internet за технологією Wi-Fi. Санітарно-технічний стан усіх приміщень, навчально-лабораторних аудиторій відповідає вимогам чинних норм і правил експлуатації.	А	<p>Взірцевий характер за даною ОП має робота з реалізації політики гендерної рівності та недопущення дискримінації. Університетом розроблений та впроваджується План гендерної рівності. https://www.hneu.edu.ua/plan-gendernoyi-rivnosti-hneu-im-s-kuznetsya/ як результат участі в Проєкті EQUAL-IST HORIZON2020 «Планування гендерної рівності в наукових дослідженнях у галузі комп'ютерних наук та інформаційних технологій» https://www.hneu.edu.ua/proekt-goryzont-2020-equal-ist/</p> <p>Слід також відзначити ефективну роботу психологічної служби ЗВО з різними категоріями здобувачів вищої освіти та працівниками університету; змістовний та функціональний сайт бібліотеки зі спеціалізованою електронною системою обліку видачі книжок, репозитарієм, додатковими послугами з визначення кодів УДК, віртуальними довідками тощо. ЗВО надає особам з особливими освітніми потребами умови результативно навчатися через Персональні навчальні системи та</p>

				повноцінно соціалізуватися; для потреб актуальних та потенційних здобувачів вищої освіти пристосовані ліфт та пандуси. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, які є доступними для усіх учасників освітнього процесу.
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	А	ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за усіма підкритеріями критерію 8, але через відсутність випускників за цією ОП підкритерій 8.4 може розглядатися як такий, що формально не може бути перевірений. Проте наявна в ЗВО практика щодо відстеження кар'єрного шляху випускників інших ОП свідчить про можливість його зарахування як такого, що виконується. Існування чітких процедур щодо оновлення освітньої програми. Наявність нормативно-методичних роз'яснень правил і процедур формування та оцінювання системи внутрішнього забезпечення якості ОП. ЗВО послідовно дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП; здобувачі вищої освіти безпосередньо через анкетування та через органи студентського самоврядування та роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери.	А	У 2016 - 2019 роках ХНЕУ брав участь у Європейському проекті ERASMUS+ C3QA "Стимулювання інтернаціоналізації досліджень шляхом запровадження системи забезпечення якості третього рівня вищої освіти у відповідності до європейських вимог", одним із завдань якого було запровадження внутрішньої системи забезпечення якості для підвищення якості освітніх програм третього рівня вищої освіти. З 2017 року приймає участь в міжнародному проекті Еразмус+ EDUQAS «Імплементация системи забезпечення якості освіти через співробітництво університету-бізнесу-уряду». Пілотування, присвячене внутрішній оцінці якості освітніх програм, проходить на базі двох ОП, одна з яких «Інформаційні системи та технології» (магістерського рівня). Таким чином, система внутрішнього забезпечення якості в університеті побудована з урахуванням ESG 2015 та рекомендацій акредитованих агентств-партнерів проекту з реєстру

				<p>EQAR. Відповідно до регламентів внутрішнього Положення, система переглядається та вдосконалюється. УЗВО є партнерство між усіма учасниками освітнього процесу. Слід відзначити, що ХНЕУ ім. С. Кузнеця увійшов у ТОП 25 кращих університетів світу за версією світового рейтингу U-Multirank за індикатором «Contact to work environment» («Контакти з робочим середовищем»)https://www.hneu.edu.ua/news/hneu-im-s-kuznetsya-uvijshov-u-top-25-krashhyh-universytetiv-svitu-za-versiyeyu-svitovogo-rejtyngu-u-multirank/. ЗВО має практику працевлаштування випускників під час навчання, що забезпечує їм ранній початок кар'єри, ведеться робота з відстеження кар'єрного шляху. Кафедра приділяє увагу залученню випускників (деякі з яких також вже є роботодавцями) до профорієнтаційної роботи, що є гарною практикою. Випускники кафедри підтримують ініціативи ЗВО, проводять зустрічі зі студентами, беруть участь в організації проходження практичної підготовки здобувачів вищої освіти. За ІТ-напрямом ХНЕУ –другий серед українських ЗВО та знаходиться на четвертому місці за інтегральними показниками по усіх ОП: https://dou.ua/lenta/articles/ukrainian-universities-2019/ https://dou.ua/lenta/articles/ukrainian-</p>
--	--	--	--	--

				universities-2019/#neu https://ain.ua/2018/05/29/novyj-reiting-it-vuzov-ukrainy/
Критерій 9. Прозорість та публічність	A	Освітня програма відповідає визначеному критерію за усіма підкритеріями. Інформацію у самоаналізі та на сайті ЗВО подано коректно та у повному обсязі. визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є доступними для них під час реалізації ОП; оприлюднення на офіційному веб-сайті точної та достовірної інформації про ОП. Позитивні практики: розроблені технологічні карти всіх навчальних дисциплін. Достатня прозорість та публічність основних документів і процедур, що забезпечують та регулюють освітній процес в ЗВО і на ОП.	B	Відсутнє публічне розміщення інформації від роботодавців та студентів щодо їхніх пропозицій з удосконалення ОП. В якості інноваційних методик можна відзначити розміщені у відкритому доступі технологічні карти усіх навчальних дисциплін ОП.
Критерій 10. Навчання через дослідження		-		

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

Відомості про самооцінювання та звіт експертної групи засвідчують загалом відповідність реалізації освітньої програми підготовки магістрів за спеціальністю 126 «Інформаційні системи та технології» критеріям акредитації освітньої програми 2,4,6,9 та її зразковий характер за критеріями 1,3,5,7,8.

Галузева експертна рада вважає за потрібне надати такі рекомендації щодо покращення функціонування освітньої програми:

1. Подальше вдосконалення формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів шляхом розширення набору дисциплін, що можуть обиратися студентами у вільній комбінації, насамперед професійного спрямування.
2. Посилення інтернаціоналізації даної ОП шляхом поширення інноваційної франко-української програми даного ЗВО на денну форму навчання .
3. З врахуванням широкого залучення Харківського ІТ-кластера у процесі реалізації даної ОП та наявності елементів дуальної освіти, запровадити дуальну освіту для експериментальних груп на базі підприємств Харківського ІТ-кластеру у відповідності до Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти №2299
4. Запровадити силабуси навчальних дисциплін з більш детальним описом правил взаємодії учасників освітнього процесу
5. Вдосконалити систему матеріального заохочення викладачів.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про

<X> акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

<>акредитацію ОП

<> умовну (відкладену) акредитацію ОП

Голова ГЕР

I.M. Удовик